

ЗАТВЕРДЖЕНО

Заступник директора
Державного науково-методичного центру
змісту культурно-мистецької освіти

В.С. Шпонька
« 29 » 2019 р.

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ЗМІСТУ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

Етюди для фортепіано з методичними рекомендаціями

галузь знань 02 «Культура і мистецтво»
спеціальність 025 «Музичне мистецтво»
спеціалізація «Фортепіано»

для фахової передвищої мистецької освіти

Київ – 2019

Укладачі:

Л.В. Зіноватна

викладачка-методистка, викладачка вищої категорії Бахмутського коледжу мистецтв ім. І. Карабиця

О.В. Косилова

викладачка-методистка, викладачка вищої категорії Бахмутського коледжу мистецтв ім. І. Карабиця

Рецензенти:

І.А. Лошкова

викладачка-методистка, спеціалістка вищої категорії циклової комісії музично-теоретичних дисциплін та фортепіано Комунального закладу «Харківський вищий коледж мистецтв»

Е.В. Трусова

викладачка-методистка, спеціалістка вищої категорії, голова циклової комісії «Спеціальне фортепіано» Полтавського коледжу мистецтв імені М.В. Лисенка

Відповідальна
за випуск:

В.М. Зінченко

Рекомендовано

на засіданні предметно-циклової комісії «Фортепіано» Бахмутського коледжу мистецтв ім. І. Карабиця
(протокол № 02 від 13 вересня 2019 р.)

© Зіноватна Л.В., 2019 р.

Косилова О.В., 2019 р.

© Державний науково-методичний центр змісту культурно-мистецької освіти, 2019 р.

О. Косилова

Етюдди

для фортепiано

2019

Передмова

Одним з найважливіших завдань фортепіанної педагогіки та складовою виховання виконавської майстерності піаніста є розвиток техніки. Проблеми сучасного виконавства можливо вирішити лише розвиваючи в повному обсязі технічний арсенал виконавця. Це передбачає формування комплексу умінь, навичок, прийомів гри, використовуючи які піаніст домагається якісного виконання різних за жанрами та стилями творів. Сила, швидкість, витривалість є необхідними компонентами художнього виконання.

Фортепіанна техніка настільки складна, що без спеціальної багаторічної роботи оволодіти нею неможливо, тому ця робота починається в музичній школі, продовжується в професійних мистецьких закладах освіти і триває все життя музиканта. Для планомірного і успішного формування техніки згідно з вимогами освітньо-професійної програми підготовки спеціаліста в закладах фахової передвищої мистецької освіти студенти кожного семестру повинні вивчати етюди на різні види техніки, серед яких є як твори за вибором, так і обов'язкові – етюди на дрібну техніку, арпеджіо, октави, подвійні ноти. Існує велика кількість відповідного інструктивного педагогічного репертуару, створеного знаними композиторами і педагогами минулого, проте постійно з'являються нові опуси інструктивного матеріалу, що поповнюють репертуарну скарбничку.

Октавні етюди та етюди на подвійні ноти, що увійшли у даний збірник, були написані мною для впровадження в навчальний процес ЦК «Фортепіано» Бахмутського коледжу мистецтв ім. І. Карабиця. Згодом їх почали використовувати педагоги та студенти інших закладів мистецької освіти. При створенні цих інструктивних творів я враховувала програмні вимоги, різний рівень технічних та фізичних можливостей студентів, а також стадію, на якій знаходиться процес оволодіння ними зазначеними видами техніки. В збірнику є також короткі методичні рекомендації щодо роботи над запропонованим навчальним репертуаром, які я написала разом з викладачем-методистом Л.В.Зіноватною.

викладач-методист

Бахмутського коледжу мистецтв ім. І. Карабиця

Олена Косилова

Методичні рекомендації

Згідно з прийнятою у піаністів класифікацією октави належать до великої техніки. Вивчення октавних гам та етюдів сприяє зміцненню і розтягці піаністичного апарату, гнучкості зап'ястя, чіткості і активності четвертого та п'ятого пальців, точності першого.

В залежності від особливостей викладу та художньо-звукових завдань існують різноманітні прийоми гри октав. У фортепіанній літературі зустрічаються октави від масивних *forte* до легких і прозорих *pianissimo*, тому важливо сформувати відповідні навички їх виконання.

У октавній грі бере участь майже весь ігровий апарат – плече, передпліччя, кисть і пальці. Оскільки більшість професійних захворювань рук піаністів пов'язані з нерациональною роботою саме над октавами, особливу увагу потрібно приділити вихованню свободи всього апарату. Вирішенню цього завдання багато уваги приділяли видатні педагоги-піаністи. Є.Г.Ліберман радив починати роботу з відчуттям участі всієї руки від плеча у взятті октав, щоб при їх виконанні не виникали скутість, затиск та втома. Г.Г.Нейгауз пропонував довго грати октавні етюди в повільному темпі і неголосно, але дуже точно і без жодної напруги, лише потім поступово наближатися до відповідних темпу і гучності.

Працюючи над октавною технікою доцільно користуватися різними прийомами звуковидобування та ритмічними варіантами. Одним з ефективних способів роботи, який сприяє розвитку легкості та рухливості кистьового руху, є гра тільки нижнього або верхнього голосу. При цьому рука повинна бути націлена на октаву.

В даному збірнику представлені *п'ять октавних етюдів*. Твори різні за рівнем технічної складності, звуковими та художніми завданнями, але подібні за романтично-схвильованою образною сферою. Риси авторського стилю, що проявились у творах, – виразність, інтонаційна гнучкість мелодичних ліній, барвистість гармонічного супроводу, метро-ритмічна різноманітність.

Етюд №1 створено для студентів з маленьким ігровим апаратом. Для них виконання октав – складне завдання, тому тему викладено короткими послідовностями у вузькому діапазоні. Враховуючи інтонаційні особливості і характер мелодії, умовно етюд можна назвати «Наполегливим проханням». Він

невеликий за обсягом, двочастинний за формою. Викладена октавами тема і ритмічно пульсуючі акорди акомпанементу виконуються по черзі обома руками. Таким чином ставиться не тільки відповідне технічне завдання, а й художнє: зіставлення реєстрів, тембрів, динамічних відтінків.

При виконанні етюдів можуть виникнути труднощі, які полягають у тому, що виконання октав вимагає деякого розтягнення. У студентів з невеликим і недостатньо вільним ігровим апаратом це може викликати затиск. У цих випадках гра октав швидко призводить не тільки до стомлення, але навіть до больових відчуттів, особливо при виконанні октав на одній ноті. Тому, граючи октавні репетиції, слід міняти положення кисті та передпліччя з низького на високе, тим самим створюючи зміну роботи м'язів і відпочинок нервово-м'язового апарату. Крім того, октави, що повторюються, слід грати «поплескуючим» рухом.

Виконання етюдів передбачає використання правої педалі. Протягом більшої частини твору необхідна пряма педаль і лише наприкінці – в кульмінаційному епізоді (в останніх восьми тактах) – для більшої виразності треба використовувати двічі в кожному такті зв'язуючу.

Етюд №2 – ліричний вальс, в якому темі викладено октавами штрихом *legato*. Форма етюдів – проста тричастинна, де крайні частини написані в соль мінорі, середня – в однойменному мажорі. Достатньо довгі послідовності октав потребують, насамперед, грамотного їх фразування, виразного виконання, динамічного розвитку при розподілі звуку в усіх напрямках руху мелодії. Варто звернути увагу студента на тональне і темброве зіставлення частин, на важливість використання педалі, яка не тільки допоможе «з'єднати» такти, а й додасть виразності виконанню.

При грі октавних послідовностей дуже важливо стежити за позицією руки на клавіатурі: на білих клавішах потрібно тримати руку ближче до чорних, на чорних – ближче до білих; при чергуванні білих і чорних клавіш доцільно тримати руку на рівні чорних. Це допомагає уникнути зайвих рухів зап'ястя і передпліччя в швидкому темпі. Слід звернути увагу і на те, щоб в октавах пальці не прогиналися і кінці їх не були «розпущеними», розслабленими.

Оскільки тема твору кантиленна і виконується на *legato*, необхідно користуватися прийомом мелодійної техніки. Це передбачає чергування четвертого і п'ятого пальців. Коли ж необхідне використання підряд одних і тих же пальців, *legato*

здійснюється ковзанням. Невеликий тиск від передпліччя допомагає передати навантаження в пальці і звук витягується без удару і розмаху.

Етюд №3 – це романтичний порив, образ і характер якого створюють стрибки октавами, чергування *legato* і *staccato*, пасажі, які виконуються правою і лівою руками по черзі. Уривчасто викладена мелодія потребує виразного інтонування, об'єднуючого проведення.

При грі легких швидких октав і октав на *staccato* зростає значення кисті. Щоб сформувавши відповідний прийом, можна пограти в повільному темпі перебільшеним кистьовим рухом. Певну складність становить виконання стрибків інтервалами і акордами в акомпанементі. Слід звернути увагу студента на важливість зручної аплікатури при відпрацюванні точності попадання. Пряма, підкреслююча педаль на першу долю такту додасть чіткості, енергійності виконанню.

Образна палітра **етюду №4** – експресія (крайні частини, *a-moll*) і піднесеність (середня частина, *A-dur*). При вирішенні художніх завдань варто звернути увагу студента на те, що протилежні стани, образи треба передати одним і тим самим штрихом – *staccato*, але різним туше, різною динамікою.

Технічна складність полягає у виконанні октав у рухливому темпі, в швидкому чергуванні рук, стрибках на дві, три октави. Найважливіше при їх відпрацюванні – створення так званого міцного «обруча» або «півкільця», що йде від кінчика 5-го пальця по долоні до кінчика 1-го пальця. Обов'язковим є куполоподібне положення кисті (тобто зап'ястя) нижче, ніж п'ястка. При взятті октави 1-й і 5-й пальці не повинні бути розслабленими, вони «беруть», «хапають» клавiші.

Художні і технічні завдання етюду передбачають використання ритмічної та фактурно-необхідної педалі.

Етюд №5 створено в джазовому стилі. В творі присутній національний український колорит, що виражається в гармонії та ритмі. Художні і технічні завдання, які стоять перед виконавцем, передбачають, що він вже має певні навички володіння октавною технікою, а також метро-ритмічну стійкість, емоційну розкутість. Необхідний бадьорий настрій треба створити двотактовим вступом і підхопити октавами теми в правій руці. Два речення по п'ять тактів теми потребують виразного фразування, якісного інтонування. Досить довгі октавні послідовності в швидкому темпі з чергуванням білих і чорних клавiш можуть викликати скутість

руки. Щоб полегшити їх виконання, можна використовувати технічні угруповання (подумки розбивати пасажі на окремі групи нот), а також чергувати низьке положення кисті з більш високим і навпаки.

Нерідко доводиться чути, як студенти «тикають», «б'ють» октави, в той час як октаву треба взяти пальцями, охопити крайні клавіші, між якими вона поміщена. Фаланги першого і п'ятого пальців при цьому злегка згинаються, п'ясть утворює звід. Виходить стійка форма, міцна кісткова основа і чіпка хватка.

Одним з найскладніших видів фортепіанної техніки є техніка **подвійних нот**, особливо на *legato*. Опанування відповідних прийомів їх виконання впливає на активність та самостійність пальців, розкутість долонних м'язів, формує вміння виділяти один з голосів. В багатьох художніх творах верхньому голосу подвійних нот доручається мелодія. Чіткість і виразність її виконання залежить від активності пальців та розподілу ваги руки між двома звуками на користь верхнього.

При виконанні терцій важливо, щоб обидва звуки проголошувались якісно і одночасно. Для досягнення цього ефективним методом роботи є гра голосів з різним ступенем гучності та туше, наприклад, верхній голос голосніше, нижній тихіше, верхній – *legato*, нижній – *staccato* і навпаки. Можна також повчити кожен голос окремо, зберігаючи аплікатуру подвійних нот. Над цим видом техніки можна також працювати тими ж методами, що й над звичайними пасажами: вичлененнями, ритмічними варіантами та ін.

Робота над формуванням прийомів гри подвійних нот в музичному училищі здійснюється за допомогою вивчення гам діатонічними і хроматичними терціями та етюдів. **Три твори на подвійні ноти**, що включені до збірника, спрямовані на початкове опанування цього виду техніки, тому послідовності інтервалів короткі і знаходяться переважно в діапазоні тризвуків.

Етюд №1. Незважаючи на мінорну тональність (*a-moll*), характер етюд – жартівливий. Його створюють акценти на слабкі долі, зіставлення різних штрихів, грайливі стрибки інтервалами. Оскільки сильна доля в партії правої руки в крайніх розділах етюдів відсутня, важливо уникнути акцентування першої терції, зіграти з невеликим *crescendo* до другої терції і без поштовху «зняти» третю. Головне в грі

інтервалів – цілковита одночасність звучання, рівність всіх звуків і в той же час вміння виділяти верхній голос – мелодію.

Основним методом роботи над піаністичною технікою в цілому є метод повторення. Він становить фундамент всієї роботи піаніста, в тому числі і технічної. Тому окремо слід відпрацювати гру терцій по черзі правою і лівою руками, чергування різних інтервалів, скачки терціями та секундами.

Чіткими, стрункими мають бути акорди і інтервали в акомпанементі етюд. Їх верхні звуки повинні «малювати» свою мелодичну лінію.

Етюд №2. Тематична лінія грайливого характеру викладена більш довгими послідовностями подвійних нот, ніж у попередньому етюді. При роботі над подвійними нотами необхідно привчати студента ясно чути рух двох голосів. Щоб зробити це сприйняття більш виразним і виховати більшу самостійність пальців, корисно пограти одночасно обидва голоси різними штрихами та динамічними відтінками. Окремого відпрацювання потребують репетиції інтервалів на стаккато зі слабкої долі. Більш гучними, чіпкими мають бути акорди в лівій руці, а інтервали – тихішими, з легкою опорою на першому.

Потребує уваги різноманітно викладений акомпанемент етюд: бас – акорд, послідовності інтервалів та акордів по сильних долях, інтервальне заповнення мелодії партії правої руки, витримані акорди половинними нотами. Все це «працює» на відтворення характеру етюд і спрямоване на оволодіння виконавцем різних видів акомпанементу.

Етюд №3 – це стрімкий потік, образ якого створений в першій і третій частинах (*e-moll*) завдяки темпу *vivo*, послідовностям терцій, які кружляють та чергуються в різних варіантах і напрямках. Середня частина (*E-dur, dolce*) малює інший образ – ніжний і співучий, що вимагає якісного *legato* та виразного інтонування. Використання педалі має допомогти виконанню художніх завдань.

Починати роботу над етюдом треба з досягнення точності співзвуччя, одночасності звучання обох нот. Потім, як і всюди в пасажах, слід звернути увагу на рівність, гладкість, володіння нюансами, виділення верхнього або нижнього голосу. В терціях в партії правої руки етюд голоснішим має бути верхній голос, в інтервалах перших чотирьох тактів партії лівої руки – нижній. Технічні складнощі у виконанні етюд полягають в перенесенні рук на велику відстань, чергуванні широких та

вузьких інтервалів, зміні позицій рук при грі подвійних нот на чорних та білих клавішах.

На закінчення, слід додати кілька слів про те, що робота над всіма видами техніки вимагає від студентів великої уваги і слухового контролю, без якого вона перетворюється в тривале і не дуже корисне «катування пальців». Техніка повинна бути підпорядкована музичному змісту. На цьому наголошували видатні музиканти, педагоги.

«Виховуй свій апарат так, щоб бути готовим і спроможним на будь-який випадок; тоді вивчаючи нову п'єсу, ти зможеш спрямувати всі свої сили на її духовний зміст. Технічні проблеми тебе не затримають»¹.

Ф. Бузони

«...Навіть в самих сухих вправах неухильно спостерігай за красою звуку...»².

В. Сафонов

Викладачі-методисти Бахмутського коледжу мистецтв ім. І. Карабиця
Зіноватна Л.В., Косилова О.В.

Література:

1. Либерман Е. Работа над фортепианной техникой. Москва: Музыка, 1971. 144с.
2. Милич Б. Воспитание ученика-пианиста. Киев: «Музична Україна», 1977. 78 с.
3. Нейгауз Г. «Об искусстве фортепианной игры». Москва: Музыка, 1987. 238 с.
4. Бузони Ф. Рабочие правила пианиста / пер. с нем. и примеч. Г. Когана // Пианисты рассказывают. Вып. 3. Москва: Советский композитор, 1988. С. 94.
5. Сафонов В. Новая формула. Мысли для учащихся и учащихся на фортепиано. 2-е издание. Санкт-Петербург: Планета музыки, 2017. С. 17.

---

¹ переклад Зіноватної Л.В.

² переклад Зіноватної Л.В.

П'ЯТЬ ОКТАВНИХ ЕТЮДІВ

1

Allegretto

First system of musical notation (measures 1-4). The piece is in 4/4 time. The right hand features a melodic line with eighth notes and quarter notes, while the left hand provides a harmonic accompaniment with chords and eighth notes. The dynamic marking is *mp*.

Second system of musical notation (measures 5-8). The right hand continues the melodic line, and the left hand accompaniment remains consistent. The dynamic marking is *mp*.

Third system of musical notation (measures 9-12). The right hand has a more active role with eighth notes, while the left hand continues with a steady accompaniment. The dynamic marking is *mf*.

Fourth system of musical notation (measures 13-16). The right hand features chords and quarter notes, while the left hand has a rhythmic accompaniment. The dynamic marking is *p*, which changes to *f* in the final measure of the system.

Fifth system of musical notation (measures 17-20). The right hand has a melodic line with eighth notes, and the left hand has a rhythmic accompaniment. An *8va* marking is present above the right hand in the second measure. The dynamic marking is *mp*.

21

Musical score for measures 21-24. The right hand plays a melodic line with eighth notes and quarter notes, while the left hand provides a harmonic accompaniment with chords and eighth notes.

25

Musical score for measures 25-28. The right hand continues the melodic line, and the left hand accompaniment becomes more active with eighth notes.

29

Musical score for measures 29-32. The right hand has rests, and the left hand plays a rhythmic pattern. Dynamic markings include *f* and *mf*.

33

Musical score for measures 33-36. The right hand has rests, and the left hand plays a rhythmic pattern. Dynamic marking is *p*. Includes an *8va* marking.

Allegretto

mp
Red. * Red. * Red. * simile

The first system of music consists of five measures. The right hand features a melodic line with eighth and sixteenth notes, while the left hand provides a harmonic accompaniment with chords and single notes. The dynamic starts at *mp*. The first measure is marked *Red.*, the second and third ** Red.*, and the fourth and fifth ** simile*. A large slur covers the right hand across all five measures.

mf

The second system contains five measures. The right hand continues the melodic development with slurs and ties. The left hand accompaniment includes chords and moving lines. The dynamic is marked *mf*. A large slur covers the right hand across all five measures.

mp

The third system consists of five measures. The right hand has a more active melodic line with many sixteenth notes. The left hand accompaniment features chords and moving lines. The dynamic is marked *mp*. A large slur covers the right hand across all five measures.

The fourth system contains five measures. The right hand continues with a melodic line of eighth and sixteenth notes. The left hand accompaniment consists of chords and single notes. A large slur covers the right hand across all five measures.

mf

The fifth system consists of five measures. The right hand has a melodic line with slurs and ties. The left hand accompaniment includes chords and moving lines. The dynamic is marked *mf*. A large slur covers the right hand across all five measures.

First system of a piano score. The right hand features a complex, rapid melodic line with many sixteenth notes and slurs. The left hand provides a steady accompaniment with chords and single notes. A dynamic marking of *f* (forte) is present in the second measure.

Second system of the piano score. The right hand continues with a melodic line, showing some phrasing with slurs. The left hand accompaniment remains consistent. Dynamic markings include *p* (piano) in the first measure and *mp* (mezzo-piano) in the fifth measure.

Third system of the piano score. The right hand's melodic line is highly active. The left hand accompaniment includes a *cresc.* (crescendo) marking in the fourth measure, indicating a gradual increase in volume.

Fourth system of the piano score. The right hand continues with its intricate melodic pattern. The left hand accompaniment features dynamic markings of *mf* (mezzo-forte) in the third measure and *mp* (mezzo-piano) in the fifth measure.

Fifth system of the piano score. The right hand's melodic line concludes with a final flourish. The left hand accompaniment provides a steady harmonic foundation. A dynamic marking of *mp* (mezzo-piano) is present in the fifth measure.

First system of a piano score. The right hand features a melodic line with slurs and accents, while the left hand provides harmonic support with chords and single notes. A *cresc.* marking is present in the second measure.

Second system of a piano score. The right hand continues the melodic line with slurs. The left hand has chords and single notes. Dynamic markings *mf* and *mp* are present.

Third system of a piano score. The right hand features a melodic line with slurs and accents. The left hand has chords and single notes.

Fourth system of a piano score. The right hand features a melodic line with slurs and accents. The left hand has chords and single notes. Dynamic markings *mf* and *cresc.* are present.

Fifth system of a piano score. The right hand features a melodic line with slurs and accents. The left hand has chords and single notes. Dynamic markings *mf* and *rit.* are present. The system concludes with a double bar line.

3

Allegretto

mp 1/3 1/2 mf

Red. * Red. * Red. * simile

The first system of music consists of four measures. The right hand features a melodic line with eighth and sixteenth notes, while the left hand provides a harmonic accompaniment with chords and single notes. Dynamic markings include *mp* and *mf*. Fingerings are indicated with numbers 1, 2, and 3. The word *Red.* with an asterisk is placed below the bass staff in measures 1, 2, and 3. The word *simile* appears at the end of the system.

Red. *

The second system contains measures 5 through 8. The right hand continues its melodic pattern. The left hand has a more active role with some sixteenth-note passages. A *Red.* with an asterisk is located below the bass staff in measure 6. The system concludes with a double bar line.

The third system covers measures 9 to 12. The right hand's melody is more complex, featuring some slurs and ties. The left hand accompaniment remains consistent. The system ends with a double bar line.

f

The fourth system includes measures 13 to 16. The right hand has a more active melodic line. The left hand accompaniment features some chords. A dynamic marking of *f* is present in measure 14. The system ends with a double bar line.

mf

The fifth system contains measures 17 to 20. The right hand has a more active melodic line. The left hand accompaniment features some chords. A dynamic marking of *mf* is present in measure 17. The system ends with a double bar line.

First system of a piano score. The right hand (treble clef) features a melodic line with slurs and accents, starting with a *mp* dynamic. The left hand (bass clef) provides a rhythmic accompaniment with eighth and sixteenth notes. A *mf* dynamic marking appears in the second measure.

Second system of the piano score. The right hand includes fingering numbers 4, 2, 1 and 5, 2, 1. The left hand continues with a steady accompaniment.

Third system of the piano score. The right hand has a series of chords with slurs. The left hand has a similar accompaniment. A $\frac{2}{4}$ time signature change is indicated at the end of the system.

Fourth system of the piano score. The right hand has a melodic line with slurs. The left hand has a sparse accompaniment with rests. Dynamics include *rit.* and *a tempo mp*.

Fifth system of the piano score. The right hand has a melodic line with slurs and accents. The left hand has a steady accompaniment.

First system of musical notation, featuring a treble and bass clef. The music consists of several measures with various notes and rests.

Second system of musical notation, including a crescendo hairpin and dynamic markings.

Third system of musical notation, featuring a *cresc.* marking and an *8va* instruction.

Fourth system of musical notation, including *8va* and *Red.* markings.

Fifth system of musical notation, including a *p* marking and an *8va* instruction.

Musical notation for measures 1-6. The piece is in 6/8 time. The right hand features a melodic line with eighth and sixteenth notes. The left hand provides a harmonic accompaniment with chords and moving bass lines. Dynamics include piano (*p*) and forte (*f*).

Musical notation for measures 7-11. Measure 7 is marked with a forte (*f*) dynamic. Measures 8-11 show a continuation of the melodic and harmonic patterns, with dynamic markings of *sf* (sforzando) and *f*. There are also markings for *Red.* and an asterisk (*) below the staff.

Musical notation for measures 12-17. Measure 12 is marked with *sf*. The right hand has a melodic line with some rests. The left hand continues with a rhythmic accompaniment. Dynamics include *f* and *p*. There are also markings for *Red.* and an asterisk (*) below the staff.

Musical notation for measures 18-23. The right hand has a melodic line with eighth notes. The left hand provides a steady accompaniment. Dynamics include *f*. There are also markings for *Red.* and an asterisk (*) below the staff.

Musical notation for measures 24-29. Measure 24 is marked with *mf* (mezzo-forte). The right hand has a melodic line with eighth notes. The left hand provides a steady accompaniment. There are also markings for *Red.* and an asterisk (*) below the staff.

Musical notation for measures 30-35. Measure 30 is marked with *p* (piano). The right hand has a melodic line with eighth notes. The left hand provides a steady accompaniment. There are also markings for *Red.* and an asterisk (*) below the staff.

36

mf

Red. *

42

Red. *

47

rit.

a tempo p

Red. *

52

f

Red. *

57

sf

Red. *

63

p

Red. *

5

Allegretto

The musical score is written for piano in 2/4 time. It consists of five systems of music, each with a treble and bass clef staff. The first system begins with a dynamic marking of *mf*. The second system includes a *Red.* marking. The third system features a *mp* marking and a *simile* instruction. The fourth system includes a *mp* marking. The fifth system includes a *mf* marking. The score contains various musical notations, including slurs, accents, and fingerings. The *Red.* markings are placed below the bass staff. The *simile* marking is placed below the bass staff in the third system. The *mf* and *mp* markings are placed above the bass staff. The *Red.* markings are placed below the bass staff. The *simile* marking is placed below the bass staff. The *mf* marking is placed above the bass staff. The *mp* marking is placed above the bass staff. The *mf* marking is placed above the bass staff.

mp mf

Red. *

Detailed description: This system contains the first three measures of the piece. The right hand starts with a half rest, followed by eighth-note chords. The left hand plays a steady eighth-note accompaniment. Dynamic markings include *mp* and *mf*. Performance instructions include accents (*v*) and a *Red.* (Reduction) symbol with an asterisk.

mp

Detailed description: This system contains measures 4, 5, and 6. The right hand continues with eighth-note chords, and the left hand maintains the eighth-note accompaniment. A *mp* dynamic marking is present. Accents (*v*) are used throughout.

cresc.

Detailed description: This system contains measures 7, 8, and 9. The right hand features a melodic line with eighth notes and chords. The left hand continues the accompaniment. A *cresc.* (crescendo) marking is present. Accents (*v*) are used.

f

Detailed description: This system contains measures 10, 11, and 12. The right hand has a melodic line with eighth notes and chords. The left hand continues the accompaniment. A *f* (forte) dynamic marking is present. Accents (*v*) are used.

p

Red. *

Detailed description: This system contains measures 13, 14, and 15. The right hand has a melodic line with eighth notes and chords. The left hand continues the accompaniment. A *p* (piano) dynamic marking is present. Performance instructions include accents (*v*) and a *Red.* (Reduction) symbol with an asterisk.

Musical score system 1, measures 1-3. The piece is in G major (one sharp). The right hand features a sixteenth-note pattern with accents. The left hand has a bass line with a 2-5 fingering in the first measure and a triplet of eighth notes in the second measure. Dynamics include *mp* and *rit.*.

Musical score system 2, measures 4-6. The right hand continues the sixteenth-note pattern. The left hand has a triplet of eighth notes in measure 4 and a half note in measure 5. Dynamics include *rit.*.

Musical score system 3, measures 7-9. The right hand continues the sixteenth-note pattern. The left hand has a bass line with a 2-5 fingering in the first measure and a half note in the second measure. Dynamics include *a tempo* and *mp*.

Musical score system 4, measures 10-12. The right hand continues the sixteenth-note pattern. The left hand has a bass line with a 2-5 fingering in the first measure and a half note in the second measure. Dynamics include *mf*.

Musical score system 5, measures 13-15. The right hand continues the sixteenth-note pattern. The left hand has a bass line with a 2-5 fingering in the first measure and a half note in the second measure. Dynamics include *f* and *sf*.

ТРИ ЕТЮДИ НА ПОДВІЙНІ НОТИ

1

Allegretto

mf

Red. * Red. *

simile

The first system of the exercise consists of two measures. The right hand plays a series of eighth-note chords, while the left hand plays a bass line with eighth notes and chords. The first measure is marked *mf* and includes dynamic markings *Red.* and ***. The second measure is marked *simile*.

3

mp

The second system consists of two measures. The right hand continues with eighth-note chords, and the left hand plays a bass line. The first measure is marked *mp*.

5

mf

The third system consists of two measures. The right hand plays eighth-note chords, and the left hand plays a bass line. The first measure is marked *mf*.

7

The fourth system consists of two measures. The right hand plays eighth-note chords, and the left hand plays a bass line. The first measure is marked *mf*.

9

f

The fifth system consists of two measures. The right hand plays eighth-note chords, and the left hand plays a bass line. The first measure is marked *f*.

11

mp

The sixth system consists of two measures. The right hand plays eighth-note chords, and the left hand plays a bass line. The first measure is marked *mp*.

13

mp

Musical score for measures 13-14. The right hand features a complex rhythmic pattern with eighth and sixteenth notes, often beamed together. The left hand provides a steady accompaniment with quarter notes and chords. The dynamic is marked *mp*.

15

mf *cresc.*

Musical score for measures 15-16. The right hand continues with intricate rhythmic patterns. The left hand accompaniment remains consistent. The dynamic is marked *mf*, and a *cresc.* (crescendo) marking is present in the second measure.

17

f *p*

Red. *

Musical score for measures 17-18. The right hand has a more melodic line with some grace notes. The left hand accompaniment is present. The dynamic is marked *f* in the first measure and *p* in the second. There are two *Red.* (Reduction) markings with asterisks in the left hand.

19

mp

Musical score for measures 19-20. The right hand features a rhythmic pattern of eighth notes. The left hand accompaniment consists of quarter notes and chords. The dynamic is marked *mp*.

21

mf

Musical score for measures 21-22. The right hand continues with eighth-note rhythmic patterns. The left hand accompaniment is steady. The dynamic is marked *mf*.

23

mp

Musical score for measures 23-24. The right hand features eighth-note rhythmic patterns. The left hand accompaniment is steady. The dynamic is marked *mp*.

25

Musical score for measures 25-26. The piece is in 2/4 time. Measure 25 features a treble clef with eighth-note chords and a bass clef with a *mf* dynamic. Measure 26 shows a key signature change to one sharp (F#) and a *p* dynamic in the bass line.

27

Musical score for measures 27-28. The piece is in 4/4 time. Measure 27 features a treble clef with eighth-note chords and a bass clef with a *mp* dynamic. Measure 28 continues the 4/4 time signature with similar chordal textures.

29

Musical score for measures 29-30. The piece is in 4/4 time. Measure 29 features a treble clef with eighth-note chords and a bass clef with a *mf* dynamic. Measure 30 continues the 4/4 time signature with similar chordal textures.

31

Musical score for measures 31-32. The piece is in 4/4 time. Measure 31 features a treble clef with eighth-note chords and a bass clef with a *mf* dynamic. Measure 32 continues the 4/4 time signature with similar chordal textures.

33

Musical score for measures 33-34. The piece is in 4/4 time. Measure 33 features a treble clef with eighth-note chords and a bass clef with a *cresc.* dynamic. Measure 34 continues the 4/4 time signature with similar chordal textures.

35

Musical score for measures 35-36. The piece is in 4/4 time. Measure 35 features a treble clef with eighth-note chords and a bass clef with a *f* dynamic. Measure 36 features a treble clef with eighth-note chords and a bass clef with a *p* dynamic.

2

Allegretto

First system of musical notation, measures 1-3. The right hand features a melody of eighth notes with triplets, and the left hand has a bass line with chords. Dynamics include *mf* and *mp*. Performance markings include *Red.*, asterisks, and *simile*.

Red. * *Red.* * *Red.* * *Red.* * *simile*

Second system of musical notation, measures 4-6. The right hand continues with eighth notes and triplets. Dynamics include *cresc.* and *mp*.

Third system of musical notation, measures 7-9. The right hand includes a triplet with fingering 5 3 2 1. The system concludes with a 2/4 time signature change. Dynamics include *mf*, *decresc.*, and *rit.*

Fourth system of musical notation, measures 10-12. The right hand features eighth notes with triplets. Dynamics include *a tempo*, *mf*, and *mp*.

Fifth system of musical notation, measures 13-15. The right hand continues with eighth notes and triplets. Dynamics include *cresc.*

First system of musical notation. The right hand (treble clef) features a melodic line with triplets and a 5-fingered scale-like passage. The left hand (bass clef) provides harmonic support with chords and single notes. The system concludes with a 2/4 time signature change.

Second system of musical notation. The right hand continues with a melodic line, and the left hand features chords. A *decresc.* (decrescendo) marking is present in the right hand.

Third system of musical notation. The right hand features a melodic line with triplets. The left hand has chords. A *p* (piano) dynamic marking is present in the left hand.

Fourth system of musical notation. The right hand features a melodic line with triplets. The left hand has chords.

Fifth system of musical notation. The right hand features a melodic line with triplets. The left hand has chords. A *mf* (mezzo-forte) dynamic marking is present in the left hand. A *decresc.* marking is present in the right hand.

Sixth system of musical notation. The right hand features a melodic line with triplets. The left hand has chords. A *p* (piano) dynamic marking is present in the left hand.

First system of a piano score. The right hand features a complex rhythmic pattern of eighth notes with triplets and slurs. The left hand provides a bass line with chords and single notes. Dynamics include *mf*.

Second system of a piano score. The right hand continues with eighth-note patterns and triplets. The left hand has a steady bass line. Dynamics include *mp*.

Third system of a piano score. The right hand features eighth-note patterns with slurs and accents. The left hand has a bass line with chords. Dynamics include *f*.

Fourth system of a piano score. The right hand features eighth-note patterns with slurs and accents. The left hand has a bass line with chords. Dynamics include *cresc.* and *f*.

Fifth system of a piano score. The right hand features eighth-note patterns with slurs and accents. The left hand has a bass line with chords. Time signatures change to 2/4 and then to common time (C). Dynamics include *f*.

Sixth system of a piano score. The right hand features eighth-note patterns with slurs and accents. The left hand has a bass line with chords. Dynamics include *f*. The system ends with a double bar line.

3

Vivo

mf mp

This system contains the first two measures of the piece. The right hand features a continuous stream of triplets in the treble clef. The left hand provides a steady accompaniment of chords in the bass clef. The first measure is marked *mf* and the second *mp*.

This system contains measures 3, 4, and 5. Measure 3 continues the triplet pattern. Measure 4 introduces a change in the right hand with a triplet of eighth notes. Measure 5 is marked with a 2/4 time signature and features a triplet of eighth notes. The left hand accompaniment remains consistent.

Red. * *Red.* * *Red.* *

mf *mp*

This system contains measures 6, 7, and 8. Measures 6 and 7 feature a triplet of eighth notes in the right hand. Measure 8 continues the triplet pattern. The left hand accompaniment is consistent. The system includes dynamic markings *mf* and *mp*, and rehearsal marks *Red.* with asterisks.

Red. * *Red.* *

5 3
1 2 *5 4*
1 3 2

Red. * *Red.* *

simile

This system contains measures 9, 10, and 11. Measures 9 and 10 feature a triplet of eighth notes in the right hand. Measure 11 continues the triplet pattern. The left hand accompaniment is consistent. The system includes rehearsal marks *Red.* with asterisks and the instruction *simile*.

f *mp*

This system contains measures 12, 13, and 14. Measures 12 and 13 feature a triplet of eighth notes in the right hand. Measure 14 continues the triplet pattern. The left hand accompaniment is consistent. The system includes dynamic markings *f* and *mp*.

First system of a piano score in G major, 2/4 time. The right hand features a melodic line with triplets and slurs. The left hand provides harmonic support with chords and triplets. The system concludes with five 'Red.' markings and asterisks.

Second system of the piano score. It begins with a *mp* dynamic marking. The right hand continues with triplet patterns. A dynamic shift to *p* and the instruction *dolce* occur in the latter part of the system. The system ends with a 'Red.' marking and an asterisk.

Third system of the piano score, continuing the melodic and harmonic themes. It features several triplet figures in both hands. The system concludes with a 'Red.' marking and an asterisk.

Fourth system of the piano score. The right hand has a change in meter to 6/4. The system includes a *mp* dynamic marking and continues with triplet patterns. It ends with a 'Red.' marking and an asterisk.

Fifth system of the piano score, the final system on the page. It maintains the triplet and melodic motifs. The system concludes with a 'Red.' marking and an asterisk.

First system of a piano score. The key signature is three sharps (F#, C#, G#) and the time signature is 2/4. The right hand features a triplet of eighth notes in the first measure, followed by a series of chords and triplets. Dynamics include *pp* and *pp.p.*. The left hand has a simple accompaniment of quarter notes.

Second system of the piano score. It begins with a *mf* dynamic and a *rit.* marking. The right hand continues with triplet patterns. The system concludes with an *a tempo* marking and a *mp* dynamic. The left hand accompaniment remains consistent.

Third system of the piano score, continuing the triplet patterns in the right hand and the accompaniment in the left hand.

Fourth system of the piano score. It starts with a *cresc.* marking and a *mf* dynamic. The right hand features more complex triplet and sixteenth-note patterns. The left hand accompaniment continues.

Fifth system of the piano score. The right hand includes a triplet with fingerings 4, 3, 1. The system ends with a *f* dynamic and a fermata. The left hand has a *ped.* marking and a **.* symbol. The piece concludes with a double bar line.